

Leiðbeiningar fyrir kennara – Notkun matskvarða og prófa í leiðsagnarmati ÍSAT-náms

1. Markmið og tilgangur

Markmið matskvarðanna og einstakra prófa er að styðja við leiðsagnarmat í íslensku sem öðru tungumáli (ÍSAT). Verkefnin eru hönnuð til að gefa kennurum skýra yfirsýn yfir stöðu nemenda á hverju hæfniprepi og auðvelda skipulagningu kennslu, einstaklingsnámskrár og áframhaldandi þjálfunar.

2. Notkun matskvarða

Matskvarðar eru notaðir sem vinnuskjöl til að skrá framvindu nemenda. Hægt er að leggja fyrir eitt eða fleiri atriði í senn, allt eftir markmiðum kennslustundar eða námslotu. Þegar kennari telur að nemandi hafi náð ákveðinni færni, er það merkt inn í viðeigandi dálk í matskvarðanum.

- Hæfnin er metin út frá raunhæfum verkefnum og þátttöku nemandans.
- Athugasemdir eru nýttar til að skrá dæmi um orðaforða, hegðun eða verkefni sem sýna fram á viðkomandi hæfni.
- Þegar öll hæfniprep eru metin sem náð, er nemandi ekki lengur á því stigi.

3. Hluti prófa sem leiðsagnartæki

Kennarar geta lagt fyrir einstaka hluta prófa, svo sem stafapróf, orðaskilningsæfingar eða einfaldar samræður, til að kanna ákveðna þætti:

- Stafapróf nýtist ekki aðeins til að kanna ritun og lestur heldur einnig hlustun og hljóðkerfisvitund. Kennari les upp staf, nemandi bendir á eða skrifar stafinn. Kennari getur spurt: „Geturðu nefnt orð sem byrjar á þessum staf?“ til að meta orðaforða og skilning.
- Orðaforðapróf má tengja þeimum (t.d. litir, skóli, fjölskylda) og nota til að meta hvort nemandi kanni orð í samhengi.
- Munnlegar æfingar má nota bæði til mats á talaðri færni og hlustunarskilningi.

Kennari þarf því ekki að leggja allt prófið fyrir í einu — prófin eru sveigjanleg og henta vel til stöðugs mats yfir önnina.

4. Skráning í einstaklingsnámsskrá og dagbók

Niðurstöður úr matskvarða og prófum skulu skráðar í einstaklingsnámsskrá nemandans. Þar er yfirlit yfir stöðu og markmið fyrir hvert hæfniprep. Dagbókin heldur utan um daglegar eða vikulegar athugasemdir kennara, s.s. hvaða verkefni voru unnin, hvaða hæfni var þjálfuð og næstu skref. Kennarar sem deila ábyrgð á sama nemanda geta nýtt dagbókina til samræmingar.

5. Samræming og endurmat

Regluleg samræming milli ÍSAT-kennara og annarra kennara skólans er lykilatriði. Gott er að fara yfir matskvarða á 6–8 vikna fresti og uppfæra stöðu nemenda. Endurmat skal fara fram þegar kennari telur að nemandi hafi fært sig upp um hæfniprep.

6. Tengsl við kennsluáætlun og námskrá

Matskvarðar, einstaklingsnámsskrár og dagbækur eru nátengd kennsluáætlun íslenskuversins. Þau tryggja samfellu milli kennslu, mats og námsmarkmiða samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla (2013). Kennarar geta jafnframt notað gögnin til að skipuleggja kennsluefni, fylgjast með framvindu og stuðla að samræmdu og gagnsæju námsmati innan ÍSAT-kennslu Rimaskóla.